

ресурс]. – Режим доступу:

http://www.rusnauka.com/12_KPSN_2009/Economics/44704.doc.htm

2. Методи та інструменти контролінгу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ni.biz.ua/9/9_20/9_203877_metodi-i-instrumenti-kontrollinga.html

3. Орлов А.І. Теорія прийняття рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukrdoc.com.ua/text/60733/>

УДК 336.66

Мордань Євгенія Юріївна,

к.е.н, старший викладач,

Демідова Олена Анатоліївна,

студентка,

Сумський державний університет, м. Суми

СТРАТЕГІЇ ФІНАНСУВАННЯ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ

В умовах підвищення конкуренції, волатильності економічного та правового середовища в Україні, у комплексі заходів, направлених на збільшення ефективності діяльності підприємства і забезпечення стійкості його фінансового стану, важливу роль відіграє формування раціональної системи управління оборотними активами, адже з огляду на специфіку виробничого процесу для галузі промисловості характерною є частка оборотних активів близько 50% у валюті балансу, для будівництва – близько 60%, для торгівлі – понад 80% [5]. Тому, дослідження процесу розробки якісної системи фінансування оборотних активів на підприємстві та обґрунтування підходів до її удосконалення є актуальним та потребує подальшого розвитку.

Перед значною кількістю вітчизняних підприємств постала проблема недостатнього обсягу та неоптимальної структури оборотних активів, що супроводжується низьким рівнем ефективності їх використання. У свою чергу, це призводить до виникнення фінансових ускладнень у фінансово-господарській діяльності підприємств. Формування виваженої системи фінансування оборотних активів, створення механізму оцінки ефективності

використання є необхідним з позиції нейтралізації можливих загроз, пов'язаних з порушенням безперервності виробничого циклу, зростання витрат, зниження рівня ліквідності.

Механізм фінансування оборотних активів (далі – ОА) залежить від форми власності підприємства, його організаційної структури, специфіки виробничого процесу і т.д. Відповідно до джерел формування ОА розрізняють:

- власні (утворені за рахунок власних коштів підприємства);
- залучені (утворені за рахунок емісії акцій, кредиторської заборгованості, інших довгострокових зобов'язань);
- позикові (утворені за рахунок банківських та/або комерційних кредитів, інших видів позик).

Ефективність управління оборотними активами підприємства знаходиться в безпосередній залежності від типу їх фінансування, адже дефіцит фінансових ресурсів може зумовити скорочення обсягу діяльності суб'єкта господарювання.

В економічній літературі виділяються три основні підходи до фінансування оборотних активів: агресивний, консервативний, компромісний.

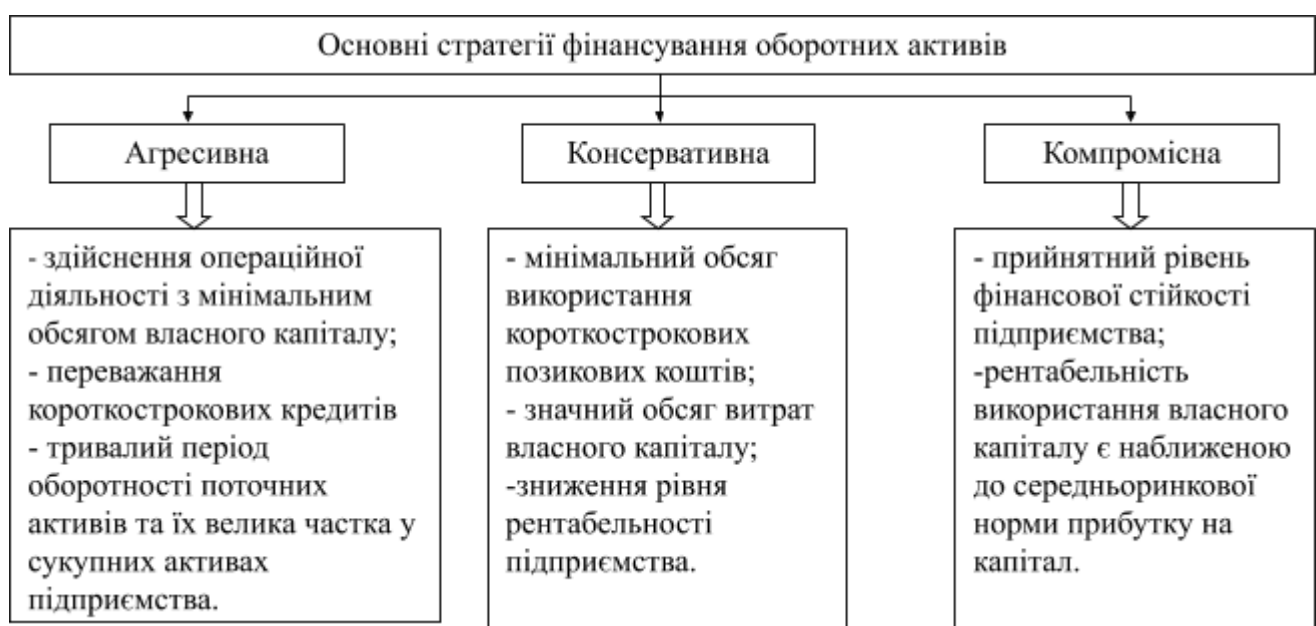

Рисунок 1 – Основні стратегії фінансування оборотних активів [2]

Вибір стратегії фінансування оборотних активів обумовлює потребу в короткострокових джерелах фінансування. Вона визначається як різниця між обсягом довгострокового фінансування і кумулятивною потребою в капіталі, якими прийнято вважати зростаючі з часом інвестиції в споруди, обладнання, запаси та інші активи.

Варто відзначити, що у своїх дослідженнях вітчизняні науковці, окрім вищезазначених, виділяють також ідеальну модель фінансування, проте на практиці вона майже не зустрічається. Характеристику підходів до фінансування оборотних активів представлено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Моделювання стратегій фінансування оборотних активів [4]

Розділ балансу	Стратегія фінансування					
	Ідеальна	Агресивна	Помірна (компромісна)	Консервативна	Вкрай консервативна	Самофінансування
Необоротні активи	ДП	ДП	ДП	ДП	ДП	ВК
Постійна частина оборотних активів	КП					
Змінна частина оборотних активів						

Примітка: ДП – довгострокові пасиви, (власний капітал, довгострокові зобов'язання); КП – короткострокові пасиви; ВК – власний капітал)

Спосіб, яким підприємство фінансує постійну і змінну частини оборотних коштів, визначається в рамках стратегії фінансування оборотних коштів. Значна кількість вітчизняних науковців (Швець Ю. Ю. [5], Андрющенко І. Є [1], Омельченко Л. С. [3] та ін.) вважають агресивну політику фінансування досить ризикованою. Проте для більшості вітчизняних підприємств з високою

ліквідністю, але низькою рентабельністю діяльності агресивна модель фінансування оборотних активів є найбільш оптимальним вибором. В умовах нестабільності середовища функціонування підприємства важливим показником раціональної стратегії фінансування оборотних активів є її гнучкість та здатність до швидкої адаптації у випадку будь-яких змін.

Таким чином, слід приділяти особливу увагу джерелам фінансування активів, оскільки виважений збалансований підхід менеджменту підприємства до вибору стратегії фінансування оборотних активів є запорукою безперебійної виробничої та фінансової діяльності підприємства, його конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості.

Список використаних джерел:

1. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансовий менеджмент» для студентів денної та заочної форм навчання зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Укладач І.Є.Андрющенко, Запоріжжя: ЗНТУ, 2017. 82 с.
2. Маринович О. О., Шухманн В. А. Основні стратегії фінансування оборотних активів підприємства. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. 2019. № 1. С. 1-7.
3. Омельченко Л. С., Піскульова І. В. Аналіз стратегій управління оборотними активами промислових підприємств. *Фаховий науковий журнал «Економіка: реалії часу»*. 2015. № 3(19). С. 178-183.
4. Роганова Г. О. Стратегія фінансування оборотних активів: позиція персоналістів. *Науковий фаховий журнал «Економічний часопис-XXI»*. № 3-4(1). 2013. С. 82-85.
5. Швець Ю.О. Вплив чинників зовнішнього та внутрішнього середовища на ефективність стратегічного управління оборотними коштами підприємств машинобудування. *Вісник Запорізького національного університету: Збірник наукових праць. Економічні науки*. 2016. №1 (29). С. 26-36.